

Miguel de Unamuno

Ton Vink

Bij **Miguel de Unamuno** gaat het in zijn boek "**Abel Sanchez**" over het leven van (de schilder) Abel Sanchez en Kain in de persoon van (de arts) Joaquin Menegro. Zij kennen elkaar, bijna als broers, sinds hun kindertijd; zijn elkaars tegenpool. Zonder franje beperkt de schrijver zich in deze compacte roman tot het essentiële.

De joviale, levenslustige en artistieke Abel verleidt zijn model Helena, waar de gedisciplineerde, leergierige, ambitieuze Joaquin pissig jaloers en afgunstig op is. De succesvolle intellectueel zint op (achterbakse) wraak. We raken het veel voorkomende thema bij Unamuno van de rede ten opzichte van het gevoel, de wetenschap tegenover de kunst. De paradox van de vriend als vijand. Joaquin trouwt, krijgt een dochter, houdt openbare lofredes op Abel en zijn schilderstalent en laat zijn dochter met de zoon van Abel en Helena trouwen. De afgunst fungeert als een kankergezwell waaraan volgens Unamuno de Spaanse maatschappij als

geheel lijdt, een mening die hem tot een typische representant van de Generatie van '98 maakt (-Peperkamp-). Had Joaquin zich van deze kwelling kunnen bevrijden door de liefde (voor zijn vrouw) redding te laten brengen in plaats van te denken door de rede tot inzicht te kunnen komen? Een thema, op meesterlijke wijze, aan de orde gesteld in een andere juist vertaalde roman van de schrijver uit Salamanca "**Liefde en pegagogiek**".

In deze twee bijzondere tijdloze boeken wordt het bewijs geleverd dat God inderdaad de mens naar zijn evenbeeld heeft geschapen, waarin gespiegeld wordt dat het leven van de mens een tragedie is met God als scheidsrechter. Die mens mag de vraag blijven stellen: "Waar toe en waarom zijn we geboren?" Er zijn godzijdank nog uitgeverij die dit soort bijzondere boeken uitgeven en niet alleen de tendens die Schiffrin aangeeft volgen. Er zijn gelukkig ook boekhandelaren die deze boeken inkopen, zelfs uitstallen en aanbevelen.

Miguel Unamuno in Salamanca